

Zorginstituut Nederland

201801231

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ)
T.a.v. de heer I
Postbus 291
3700 AG ZEIST

Zorginstituut Nederland
Zorg I

Willem Dudokhof 1
1112 ZA Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl

T +31 (0)20 797 85 55

Contactpersoon

2019048002

Datum 30 september 2019

Zaaknummer
2019040166

Onze referentie
2019048002

Uw referentie
201801231

Uw brief van
30 juli 2019

Geachte heer

Hierbij bevestig ik de ontvangst van de reactie van partijen op het voorlopig advies van het Zorginstituut d.d. 3 september 2019.

Uit de aanvullende stukken komen geen feiten of omstandigheden naar voren die Zorginstituut Nederland aanleiding geven het voorlopig advies te herzien. U kunt het voorlopig advies hierbij als definitief beschouwen.

U heeft naar aanleiding van het voorlopig advies de volgende vraag gesteld:

“Uit het voorlopig advies begrijpen wij dat een verzekerde ook redelijkerwijs aangewezen kan zijn op langdurige fysiotherapie als deze gericht is op het stabiel houden van de situatie. Verweerder neemt in zijn brief van 19 september 2019 het standpunt in dat een verzekerde niet redelijkerwijs is aangewezen als de doelen niet SMART zijn geformuleerd. Hieruit lijkt te volgen dat verweerder stelt dat de behandeling vooruitgang moet bieden wil je er redelijkerwijs op zijn aangewezen. Kunt u op dit punt ons meer duidelijkheid verschaffen?”

Het Zorginstituut merkt naar aanleiding van uw vraag het volgende op. In het voorlopig advies van het Zorginstituut staat:

“Verweerder stelt dat het op grond van de ‘als bekend veronderstelde fasen van bindweefselherstel’ niet zinvol zou zijn om na een bepaalde periode van ongeveer 2 jaar nog verder te behandelen omdat verdere verbetering dan niet meer mogelijk is. Verweerder heeft deze stelling niet verder onderbouwd. De stelling veronderstelt alleen een effect van fysiotherapie op de kwaliteit van het herstelproces en niet een effect van de behandeling van de gevolgen van het litteken, zoals contracturen, verminderde range of motion, pijn en functiebeperking. Net als bij een aantal andere chronische indicaties zou bij sommige patiënten het effect van fysiotherapie ook gelegen kunnen zijn in het voorkomen of vertragen van achteruitgang, maar dit wordt door verweerder buiten beschouwing gelaten.”

De strekking hiervan is dat de behandeling niet alleen gericht hoeft te zijn op bevordering van het herstel van het litteken als zodanig, maar ook gericht kan zijn op de behandeling van de gevolgen van het litteken. Zoals contracturen, verminderde range of motion, pijn en functiebeperking (veroorzaakt door het litteken). Uit de informatie in het dossier blijkt dat de littekenbehandeling steeds een positief resultaat heeft, maar dat na verloop van tijd de klachten van verzoekster weer toenemen. In die zin kan regelmatige behandeling ook resulteren in het voorkomen van terugval die zich steeds voordoet als de behandeling een periode niet heeft plaatsgevonden. Ook op dit punt zijn SMART behandeldoelen te stellen. Het bepalen van een SMART behandeldoel hoeft niet persé te betekenen dat sprake moet zijn van vooruitgang of verbetering. Immers kan het doel ook zijn functiebehoud en/of beheersing van pijn in een situatie waarbij bekend is dat zonder die behandeling er vrijwel zeker sprake is van achteruitgang van functioneren of toename van pijn.

Ik hoop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,

Zorginstituut Nederland
Zorg I

Datum
30 september 2019

Onze referentie
2019048002

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Aan de Geschillencommissie van
Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ)
T.a.v. de heer f
Postbus 291
3700 AG ZEIST

Zorginstituut Nederland
Zorg I

Willem Dudokhof 1
1112 ZA Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnederland.nl
info@zinl.nl

T +31 (0)20 797 85 55

Contactpersoon

2019043418

Datum 3 september 2019
Betreft Advies als bedoeld in artikel 114 Zorgverzekeringswet

Zaaknummer
2019040166

Onze referentie
2019043418, versie 2

Uw referentie
201801231

Uw brief van
30 juli 2019

Geachte voorzitter, commissie,

U hebt op 30 juli 2019 aan Zorginstituut Nederland (het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid Zorgverzekeringswet (Zvw). Verzoekster en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van behandelingen fysiotherapie.

Bij uw adviesaanvraag hebt u ons ook een kopie van het dossier gestuurd en het verslag van de hoorzitting d.d. 24 juli 2019. Het Zorginstituut brengt op basis van deze informatie een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden indien nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen uit aanvullende informatie en u verzoekt om een definitief advies.

In de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering is de aanspraak op fysiotherapie omschreven. Dit komt overeen met hetgeen daarover bij en krachtens de Zorgverzekeringswet is bepaald.

Vooraf merkt het Zorginstituut nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzoekster aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Het advies van het Zorginstituut kan dus geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Medische beoordeling

Na kennisneming van het geschil heeft het Zorginstituut dit dossier voor een medische beoordeling voorgelegd aan zijn medisch adviseur. Deze heeft de stukken bestudeerd en deelt het volgende mee.

Casus

Verzoekster heeft in 2014 een mamma-amputatie ondergaan wegens een carcinoom, waarna uitgebreide reconstructie noodzakelijk was met een huidlap die van de rug afkomstig was. Hierbij is zowel littekenweefsel in de huid ontstaan, maar ook inwendig in spier- en bindweefsel. Hiermee samenhangend zouden

sommige spieren verkort zijn.

De behandelend fysiotherapeut heeft verklaard dat bij de borstreconstructie de M. Latissimus dorsi deels is losgemaakt en omgeklapt naar lateraal onder de oksel door, over de locatie van borst. Er was een holte ontstaan door het verwijderen van een grote borsttumor, die op deze wijze is bedekt/weggewerkt. Later is in fases verdere borst reconstructie uitgevoerd. Hierdoor is een groot en diep littekenontstaan dat erg verhard is en pijnlijk bij bewegen. Dit weefsel heeft ook de neiging te verkorten als er verkramping of zwelling in deze regio optreedt (bijvoorbeeld bij beschadigingen in de arm door bijvoorbeeld insectenbeten, wondjes of stoten, longontsteking met veel hoesten waardoor de spieren gaan verkrampen, etc.). De mobiliteit neemt dan snel af en de pijn verergert.

Zorginstituut Nederland
Zorg I

Datum
3 september 2019

Onze referentie
2019043418, versie 2

Verzoekster ervaart sinds de operatie veel pijnklachten en functiebeperkingen, waarbij fysiotherapie steeds tijdelijke verlichting gaf. Ook heeft verzoekster oedeemtherapie gehad tot eind 2017. De pijnklachten en beperkingen ten gevolge van het littekenweefsel waren nog zodanig dat de fysiotherapeutische behandeling is gecontinueerd. Verweerder heeft de behandelingen tot 30-11-2017 vergoed. Een machtiging voor continuering van de behandeling is door verweerder afgewezen. Volgens het verslag van de hoorzitting d.d. 24 juli 2019 is verzoekster vervolgens een tijd lang fysiotherapeutisch behandeld zonder dat de fysiotherapeut de behandelingen in rekening bracht en is in de laatste periode de fysiotherapie gecontinueerd met declaratie via de aanvullende verzekering.

Verweerder heeft de aanvraag voor fysiotherapeutische behandelingen afgewezen. Verweerder voert hierbij aan dat verzoekster niet redelijkerwijs is aangewezen op fysiotherapeutische behandelingen omdat na twee jaar behandelen geen verder herstel van het litteken te verwachten is gezien de fasen van bindweefselherstel. Er is volgens verweerder ook geen overleg geweest met een specialist.

Juridisch kader

Op grond van artikel 2.6 lid 2 Bzv omvat fysiotherapie zorg zoals fysiotherapeuten en oefentherapeuten die plegen te bieden ter behandeling van de in bijlage 1 van het Bzv ('chronische lijst') aangegeven aandoeningen, voor zover de daarbij aangegeven termijn niet is overschreden. Deze zorg omvat voor de verzekerden van achttien jaar en ouder niet de eerste twintig behandelingen. De aandoening op bijlage 1 waar dit geschil betrekking op heeft is omschreven als 'littekenweefsel van de huid al dan niet na een trauma' (art. 1 lid 1 onder d sub 4 Bijlage 1 Bzv).

Beoordeling

De indicatie 'littekenweefsel van de huid al dan niet na een trauma' kent geen beperking in frequentie of doorlooptijd van de behandeling. Voor de continuering van de fysiotherapie op langere termijn geldt de algemene bepaling dat de verzekerde redelijkerwijs aangewezen moet zijn op de behandelingen en dat de behandeling nog steeds voldoende effect heeft.

De richtlijn 'Mammareconstructie' (2013) van de Nederlandse Vereniging voor Plastische Chirurgie (NVPC) en een Evidence Statement 'Borstkanker' (2011) van het Koninklijk Nederlands Genootschap Fysiotherapie (KNGF) benoemen wel de mogelijkheid van fysiotherapie voor het behandelen van littekenproblemen na borstreconstructie, maar doen geen aanbevelingen over de periode na ontstaan

van het litteken waarin deze behandeling nog effectief kan zijn. De richtlijn 'Borstkanker' van de Nederlandse Internisten Vereniging (2017) bevat geen informatie over deze complicatie en de behandeling daarvan.

Zorginstituut Nederland
Zorg I

Verweerder stelt dat het op grond van de 'als bekend veronderstelde fasen van bindweefselherstel' niet zinvol zou zijn om na een bepaalde periode van ongeveer 2 jaar nog verder te behandelen omdat verdere verbetering dan niet meer mogelijk is. Verweerder heeft deze stelling niet verder onderbouwd. De stelling veronderstelt alleen een effect van fysiotherapie op de kwaliteit van het herstelproces en niet een effect van de behandeling van de gevolgen van het litteken, zoals contracturen, verminderde range of motion, pijn en functiebeperking. Net als bij een aantal andere chronische indicaties zou bij sommige patiënten het effect van fysiotherapie ook gelegen kunnen zijn in het voorkomen of vertragen van achteruitgang, maar dit wordt door verweerder buiten beschouwing gelaten.

Datum
3 september 2019

Onze referentie
2019043418, versie 2

De vraag is of verzoekster circa drie jaar na het ontstaan van het littekenweefsel door borstreconstructie vanwege vertraagd of afwijkend herstel of verloop, dan wel vanwege de noodzaak om pijn en beperkingen door het littekenweefsel te verminderen, nog steeds redelijkerwijs is aangewezen op fysiotherapie. Uit de informatie in het dossier blijkt dat deze vraag aan een plastisch chirurg is voorgelegd, echter bevat het dossier geen reactie daarop. Verweerder heeft verder geen literatuuronderzoek gedaan naar de effectiviteit van fysiotherapeutische behandelingen van littekenweefsel op lange termijn (>2 jaar) na het ontstaan van het litteken. Derhalve is de stelling van verweerder onvoldoende onderbouwd.

Conclusie

Omdat de stelling van verweerder niet onderbouwd is op basis van wetenschappelijke literatuur en de beoordeling van de plastisch chirurg ontbreekt in het dossier is niet aangetoond dat verzoekster niet redelijkerwijs is aangewezen op continuering van de fysiotherapeutische behandeling van het littekenweefsel terwijl hier op basis van art. 1 lid 1 onder d sub 4 Bijlage 1 Bzv aanspraak op bestaat. Er zijn op basis van de relevante richtlijnen geen redenen om aan te nemen dat het voorzetten van de fysiotherapeutische behandeling niet zinvol is.

Het advies

Het Zorginstituut heeft kennisgenomen van de stukken en beoordeeld of verweerder terecht het gevraagde heeft afgewezen. Gelet op het bovenstaande adviseert het Zorginstituut tot toewijzing van het verzoek.

Hoogachtend,